

Mechanische onkruidbestrijding

Tijdig starten is de basis voor een goed resultaat

voorjaar 2007

In de boomteelt en vaste plantenteelt is de laatste jaren veel ervaring opgedaan met mechanische onkruidbestrijding. Met speciale schoffelapparatuur, wiedegeen en vingerwieders kunt u het onkruid op een duurzame manier zowel tussen als in de rij aanpakken. De omstandigheden, het tijdstip van toepassingen en een goede afstelling zijn zeer bepalend voor het resultaat. Tijdig starten is de basis.

Keuze apparatuur

In de teelt van boomkwekerijgewassen en vaste planten is de onkruidbestrijding een belangrijk aandachtspunt. Te veel onkruid geeft een slechte gewasontwikkeling en er ontstaan problemen met het rooien. Een goede onkruidbestrijding is daarom van belang. Voor mechanische onkruidbestrijding zijn meerdere werktuigen te gebruiken. Elk werktuig heeft zijn eigen specifieke werking. De keuze voor een bepaald apparaat is afhankelijk van de grootte en het type gewas.

Schoffelen en eggen

Binnen de teelt van laanbomen, vruchtbomen, rozen, heesters en coniferen is mechanisch schoffelen een veel gebruikte methode. Het

schoffelwerktuig bestaat vaak uit een balk of raam met veertanden of vaste schoffels met ganzevoeten.

Vaste schoffels met ganzevoeten snijden het onkruid af terwijl bij veertanden het onkruid los wordt gegooid. De schoffel is op vrijwel alle gronden inzetbaar. Schoffelen werkt niet alleen tegen onkruid, maar heeft ook een positieve invloed op de gewasgroei wanneer de bodem is dichtgeslagen (bijvoorbeeld na zware regenval).

Nieuwe ontwikkelingen zorgen er voor dat ook onkruid in de rij steeds beter wordt bestreden. Door het gebruik van de gewasgeleide schoffels kan zeer dicht langs de bomen worden geschoffeld zonder kans op schade. Met deze apparatuur kan ook met hoge snelheden worden gewerkt. In de rij wordt vaak gewerkt met vingerwieders. In de vaste

plantenteelt zijn positieve ervaringen opgedaan met bewegende en rond-draaiende wiedegeen.

Omstandigheden

Mechanische bestrijding is niet altijd succesvol. De omstandigheden, het tijdstip van toepassing en een goede afstelling zijn zeer bepalend voor het resultaat. Zo moet het vanzelfsprekend droog weer zijn en de bovengrond moet voldoende droog zijn om te voorkomen dat het losgeschoffelde onkruid weer aangroeit. Ook mag het onkruid niet te groot zijn. Groter onkruid groeit gemakkelijker weer aan en geeft een grote kans op stropen tijdens de bewerking. Tijdig starten is de basis. Het wordt echter spannend als het werk zich ophoopt, het aantal werkbare dagen (door slechte weersomstandigheden) beperkt is en het onkruid maar groeit.

Methoden op een rij

Bestrijdingsmethode	Werking
- schoffelen met veertanden	losgooien
- schoffelen met ganzevoet en starre schoffels	lossnijden/ afsnijden
- aanaarden	onderwerken
- afaarden	onderwerken
- eggen	loswoelen, naar de oppervlakte gooien, verdrogen, weinig onderwerken
- borstelen	loswoelen, verdrogen
- wiedevinger	losgooien, verdrogen
- frezen	in stukken slaan
- blazen	losgooien, verdrogen

Ervaringen uit de praktijk

Marcel Lucassen van
Maatschap Lucassen in Afferden

“Wij passen op ons bedrijf van 17,5 ha met vaste planten mechanische onkruidbestrijding toe. Wij werkten al met de ronddraaiende wiedege van Jacobs. Dit apparaat bestaat uit lange tanden die op een ketting bevestigd zijn. Dit geheel draait rond. De machine is 1,5 meter breed. Afgelopen jaar hebben we ook de bewegende wiedege van Agrotechniek Holland (ATH) op ons bedrijf getest. Deze machine is 4,5 meter breed. Beide apparaten geven een goede onkruidbestrijding, maar de capaciteit van de bewegende wiedege is veel hoger. Het grote voordeel van mechanische onkruidbestrijding vind ik dat de planten beter

groeien. Tien procent minder gewasgroei door chemische bestrijding zie je meestal niet omdat je alles spuit, maar die groeiremming is er wel. Ook moet je bij spuiten meer rekening houden met het weer. Wij wieden continu door. Dit is wel grondafhankelijk, maar wij kunnen een half uur na een bui al

wieden. Bij mechanische onkruidbestrijding bestrijdt je onkruid dat er nog niet staat. Als het onkruid 3 tot 4 blaadjes heeft krijg je het niet weg. Wij wieden om de 5 tot 6 dagen. Twee keer wieden wisselen we af met een rondje met de schoffelploeg op de tractor. Zo houden wij ons gewas mooi schoon.”

Tips

Goed planten

Een goede onkruidbestrijding begint bij het planten. Zorg voor een goede grondbewerking. Het land moet vooral voor eggen goed vlak liggen. Stem de plantbreedte of zaaibreedte af op de mechanische onkruidapparatuur. Plant in rechte rijen en zorg dat de planten recht en vast in de grond staan.

Meer informatie:

- www.telenmettoekomst.nl
- Meer informatie over mechanische onkruidbestrijding staat op www.mechanischschoon.nl
- Raadpleeg uw adviseur

Begin tijdig

Nagenoeg alle teleurstellingen met mechanische onkruidbestrijding zijn terug te voeren op het te laat starten van de bewerkingen. Start daarom tijdig. Vooral in vaste planten is het beginstadium belangrijk. Als het gewas dicht staat, wordt de onkruiddruk minder. Begin met de wiedege al in het witte dradenstadium van onkruid. Dat wil zeggen eggen voor opkomst van onkruid. Herhaal dit in het begin een keer of 3 om een mooie vlakke, losse bodem te verkrijgen. Met de wiedege zijn zeer goede ervaringen opgedaan.

Apparatuur

Houd bij de aanschaf van onkruidapparatuur rekening met de capaciteit. Naarmate de capaciteit van de machine hoger is, is de machine vaak

duurder. Daar staat echter tegenover dat u sneller klaar bent. Omdat de weersomstandigheden sterk invloed hebben op het resultaat. Is het belangrijk dat u bij het juiste weer snel kunt ingrijpen. Een hoge capaciteit verdient dus de voorkeur.

Schoffelen

Schoffelen dient te gebeuren voor het 4-6 bladstadium. Bij het schoffelen in combinatie met een vinger- of een torsie wieder is afstelling van deze apparatuur eenvoudiger en het effect beter. Schoffel niet dieper dan nodig is en niet dieper dan de vorige schoffelploeg. Door te diep schoffelen worden nieuwe onkruidzaden naar boven gehaald en deze kunnen voor onnodig veel nieuw onkruid zorgen.

Praktijknetwerk Telen met toekomst werkt aan een breed gedragen duurzame teelt in de plantaardige sectoren. Ruim 400 ondernemers testen en beoordelen duurzame teeltmaatregelen, 'Best Practices,' op de praktische toepasbaarheid en haalbaarheid. Dit gebeurt zoveel mogelijk in samenwerking met diverse partijen die het boeren- of cq. de tuin betreden. Deze folder is met grote zorg samengesteld. De samenstellers zijn echter niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van gegevens.

Colofon:

Productie: Telen met toekomst

Tekst: Ard Hendrix (DLV Plant)

Eindredactie:

Wilco Dorresteyn (DLV Plant)

Vormgeving en druk: Graphiset Uden